

Kultura, u kojoj se ogleda cjelokupno stvaralaštvo čovjeka, predstavlja jednu od najvažnijih pretpostavki za razvoj ljudskog društva u cjelini.

Kao trajni izvor novih ideja, kritičkog mišljenja i kreativnih potencijala, kultura omogućava prepoznavanje svog vremena i razumijevanje svog društva. Kulturni kapital djeluje kao jedan od najsnažnijih faktora razvoja bez koga je neobjašnjiva mogućnost za oblikovanje prihvatljivog i održivog društvenog ambijenta.

Ulaganje u kulturu ima dalekosežne posljedice po napredak i razvoj društva jer kultura obuhvata i prošlost i sadašnjost i budućnost, sve ono po čemu se prepoznajemo i razlikujemo jedni od drugih.

Više o kulturi u Republici Srpskoj saznajte na:

Ustanove kulture

MUZEJ REPUBLIKE SRPSKE

Muzej u Banjoj Luci je osnovan 1930. godine odlukom Bana Milosavljevića i tada je nosio naziv Muzej Vrbaske Banovine. Muzej je ubrzo postao važna kulturno-istorjska institucija koja je za deset godina svog postojanja uspjela da sakupi veliki broj etnografskih predmeta neprocjenjive nacionalne, istorijske i kulturne vrijednosti.

U toku Drugog svjetskog rata mnoge zbirke su zaplijenjene i ukradene, ali je nakon rata Muzej nastavio rad u novim uslovima. Muzej je mijenjao sjedište nekoliko puta, a od 1982. godine smješten je u prostor doma solidarnosti gdje ce i danas nalazi. Od 1992. godine Muzej nosi naziv Muzej Republike Srpske i proglašen je centralnom ustanovom zaštite pokretnih kulturnih dobara.

Danas na 1.500 m² stalnu izložbenu postavku čini: arheološka zbirka, istorijska zbirka, etnološka i etnografska zbirka, zbirka istorije umjetnosti i prirodnjačka zbirka. U svojim zbirkama Muzej ima više od 30.000 hiljada eksponata, a muzejska biblioteka raspolaže sa više od 14.000 knjiga.

Više informacija: www.muzejs.com

MUZEJ SAVREMENE UMJETNOSTI REPUBLIKE SRPSKE

Nakon katastrofalnog zemljotresa koji je pogodio Banju Luku 1969. godine, zahvaljujući mnogim umjetnicima širom tadašnje Jugoslavije i svijeta od fonda prikupljenih umjetničkih djela 1971. godine osnovana je Umjetnička galerija. Galerija od 2004. godine nosi naziv Muzej savremene umjetnosti Republike Srpske i nalazi se u centru grada, u zgradi nekadašnje željezničke stanice, koja je posebno adaptirana 1980. godine.

Početni fond je vremenom proširen, tako da Muzej danas posjeduje kolekciju umjetnosti XX vijeka koja obuhvata preko 1.300 umjetničkih djela: slika, skulptura, grafika, akvarela, crteža i radova iz oblasti proširenih medija.

Više informacija: www.msurs.org

NARODNA I UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA REPUBLIKE SRPSKE

U prostorijama doma Kralja Petra Velikog Oslobođioca 26. aprila 1936. godine svečano je otvorena Narodna biblioteka Kralja Petra Velikog Oslobođioca kao prva biblioteka u Vrbaskoj banovini. Od 1980. godine biblioteka mijenja naziv i postaje Narodna i univerzitetska biblioteka "Petar Kočić", a od 1999. godine nosi naziv Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske.

Više informacija: www.nubrs.rs.ba

SPECIJALNA BIBLIOTEKA ZA SLIJEPA I SLABOVIDA LICA REPUBLIKE SRPSKE

Specijalna biblioteka za slijepa i slabovidna lica Republike Srpske u Banjoj Luci otpočela je svoju djelatnost u okviru Saveza slijepih Republike Srpske 1997. godine. Status javne ustanove u oblasti kulture dobila je 2006. godine, kada je zvanično i osnovana.

Prema svojoj organizacionoj strukturi biblioteka ima tri odjeljenja i to: bibliotečko odjeljenje, izdavačko odjeljenje, odjeljenje zajedničkih poslova. Pored štampanja, izdavanja i objavljivanja časopisa, knjiga i drugih sadržaja biblioteka organizuje i niz drugih aktivnosti iz oblasti kulture kao što su: književni susreti, promocije, poetsko-kulturne večeri, izložbe, literarni konkursi i sl. Ove manifestacije se sprovode u saradnji sa drugim ustanovama i institucijama kulture širom RS i BiH.

Više informacija: www.bsrs.rs

NARODNO POZORIŠTE REPUBLIKE SRPSKE

Narodno pozorište Republike Srpske u Banjoj Luci osnovano je 1930. godine kao "Narodno pozorište Vrbaske banovine" i od tada ima važnu ulogu u razvoju dramske umjetnosti, kako u Banjaluci, tako i u cijeloj regiji. U Narodnom pozorištu Republike Srpske gostovali su mnogi reditelji iz Beograda, Novog Sada, Niša, domaći i strani umjetnici, glumci, pjevači, scenografi, kostimografi i kompozitori. Posebno važna saradnja ostavruje se sa domaćim dramskim piscima. Narodno pozorište pomaže razvoj i djelovanje institucija pozorišne umjetnosti na širem prostoru, u Republici Srpskoj i BiH.

Od 1998. godine pokrenut je Teatar Fest, kao jedan od najvećih i najposjećenijih kulturnih događaja na kojem učestvuju mnogi domaći i strani glumački ansambli.

Više informacija: www.np.rs.ba

DJEČIJE POZORIŠTE REPUBLIKE SRPSKE

Dječije pozorište Republike Srpske osnovano je 1955. godine u Banjoj Luci. Za posljednjih 50 godina djelovanja predstavljeno je 265 premijera i za svoj dugogodišnji rad Pozorište je dobilo mnoga značajna priznanja.

Dječije pozorište Republike Srpske od 2002. godine organizuje Međunarodni festival pozorišta za djecu koji svake godine okuplja teatre iz desetak evropskih država.

Više informacija: www.djecijepozoristers.ba

ARHIV REPUBLIKE SRPSKE

Arhiv Republike Srpske sa sjedištem u Banjoj Luci osnovan je 1992. godine. U njegov sastav ušli su bivši Arhiv Bosanske krajine Banja Luka, Regionalni arhiv Doboj i Istorijski arhiv Foča.

Arhiv Republike Srpske je republička upravna organizacija u sastavu Ministarstva prosvjete i kulture koji ima status centralne ustanove zaštite kulturnih dobara koja prikuplja, štiti, čuva, sređuje, obrađuje i daje na korišćenje arhivsku građu na cjelokupnoj teritoriji Republike Srpske.

Više informacija: www.arhivrs.org

REPUBLIČKI ZAVOD ZA ZAŠTITU KULTURNO-ISTORIJSKOG I PRIRODNOG NASLJEĐA REPUBLIKE SRPSKE

Republički zavod za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa osnovan je 1976. godine kao regionalni zavod a od 1995. godine organizovan je na republičkom nivou. Svojim djelovanjem Zavod pokriva teritoriju Republike Srpske, a nalazi se se pod nadležnošću Ministarstva za prosvjetu i kulturu.

Zavod je zadužen za očuvanje i zaštitu kulturnog i prirodnog nasljeđa i vodi centralni registar kulturnih, istorijskih i prirodnih spomenika. Takođe, Zavod se bavi istraživanjem i promocijom kulturnog, istorijskog i prirodnog nasljeđa Republike Srpske koje je integralni dio evropskog nasljeđa.

Više informacija: www.nasljedje.org

KINOTEKA REPUBLIKE SRPSKE

Kinoteka Republike Srpske je ustanova kulture koja je osnovana odlukom Vlade Republike Srpske 2009. godine a pravni je nasljednik javnog filmskog preduzeća "Srna film". Preduzeće "Srna film" osnovano je 1992. godine sa ciljem da prikupi i trajno sačuva arhivski filmski materijal sa prostora Republike Srpske, iz čega je izrasla i dokumentarna produkcija "Srna

filma" - prve i jedine producentske kuće u Republici Srpskoj.

Osnovna djelatnost Kinoteke Republike Srpske je filmska arhivistika – prikupljanje, trajno čuvanje i stručno obrađivanje filmova, odnosno filmske građe i pratećih filmskih materijala: fotografija, plakate, reklamnih materijala, dokumentacije, starih predmeta iz oblasti kinematografije, kao i saradnja sa srodnim ustanovama u zemlji i inostranstvu i obavljanje razmjene filmova i filmske građe.

Filmski fond Kinoteke Republike Srpske danas posjeduje značajnu zbirku igranih filmova (više od 1500 naslova) kako jugoslovenske, tako i različitih kinematografija svijeta i zbirku od više stotina dokumentarnih filmova na 16 i 35 milimetara, nastalih na prostoru bivše Jugoslavije od 1945. do 1991. godine, te oko 300 negativa, različite arhivske filmske materijale, filmske žurnale, te veliku kolekciju video i digitalnih zapisa, tonske i magnetofonske zapise i dr.

Značajan dio fonda čini i kompletna arhivska građa nastala tokom rada „Srna filma“ - od 1992. do 2008. godine, kao i cjelokupna dokumentarna produkcija prve producentske kuće Republike Srpske.

Više informacija: www.kinotekars.com